

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní Mgr. Barborou Berkovou ve věci žalobce **D. P.**, bytem J. 1, O., proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem v Praze, Křížová 25, **o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 29. 1. 2016, č. j. 7502015246/315-PMI**, ve věci invalidního důchodu,

t a k t o :

I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 29. 1. 2016, č. j. 7502015246/315-PMI **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 6. 10. 2015, č. j. R-6.10.2015-421/7502015246 žalovaná zvýšila od 9. 6. 2015 žalobci podle § 56 odst. 1 písm. d) a § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“) invalidní důchod pro invaliditu I. stupně na invalidní důchod pro invaliditu II. stupně ve výši 3.591 Kč měsíčně, neboť podle posudku Okresní správy sociálního

zabezpečení Opava (dále jen „OSSZ“) ze dne 9. 6. 2015 poklesla pracovní schopnost žalobce z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 55%. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti označila žalovaná v souladu s posudkem OSSZ výrazně labilní dlouhodobě špatně kompenzovanou úplavici cukrovou, léčenou intenzifikovanou inzulinoterapií, s rozvinutou distální senzomotorickou neuropatií dolních končetin, tj. zdravotní postižení uvedené v kapitole IV., položce 2c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „Vyhláška“), pro kterou stanovila míru poklesu pracovní schopnosti o 45 %, přičemž dále dospěla k závěru, že vzhledem k přidruženému psychickému postižení žalobce je na místě zvýšit tuto hodnotu podle § 3 odst. 2 Vyhlášky o 10% pro dělnickou profesi a neschopnost rekvalifikace na celkových 55 %.

Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal námitky, v nichž namítal podhodnocení jeho zdravotního stavu a požadoval přiznání invalidního důchodu pro invaliditu III. stupně.

Žalovaná v námitkovém řízení na základě posudku lékařky Lékařské posudkové služby ČSSZ (dále jen „LPS ČSSZ“) ze dne 16. 12. 2015 dospěla k závěru, že zdravotní stav žalobce nebyl posouzen objektivně z dostatečně doložené zdravotní dokumentace, z níž nevyplývá posudkově významná progresse zdravotního stavu, tudíž se u žalobce i nadále jedná o invaliditu I. stupně. Žalovaná v souladu s posudkem LPS ČSSZ uvedla, že se sice ztotožňuje se závěrem lékaře OSSZ o rozhodující příčině dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce (diabetes) i s tím, že tato způsobuje u žalobce pokles pracovní schopnosti o 45 %, dále však uvedla, že důvod pro navýšení této výměry dle § 3 Vyhlášky neshledala, neboť žalobce je schopen pracovního zařazení s využitím dosažené praxe, s limitem fyzické zátěže, větších nároků na psychické funkce, bez tlaku na výkon či zodpovědnost při dodržování ochranného režimu diabetika. Žalovaná proto žalobou napadeným rozhodnutím podle § 56 odst. 1 písm. c) ZDP a § 90 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“), rozhodnutí ze dne 6. 10. 2015 zrušila a řízení zastavila s tím, že od nejbližší splátky důchodu bude žalobci vyplácen invalidní důchod pro invaliditu I. stupně.

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 29. 1. 2016. Žalobce uvedl, že posudkový závěr týkající se rozhodující příčiny jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je sice správný, avšak podhodnocený, jelikož nezohledňuje přítomnost více postižení u žalobce (psychické obtíže), prokázaných odbornou dokumentací, a sníženou schopnost jeho pracovního zařazení. Namítl, že ačkoli LPS ČSSZ dospěla ke skutkovému závěru o přítomnosti více zdravotních postižení u žalobce (diabetes mellitus a psychické obtíže) a snížení schopnosti pracovního zařazení, nehodnotila tyto skutečnosti a nezabývala se tím, zda zdravotní stav žalobce odůvodňuje zvýšení horní hranice poklesu míry pracovní schopnosti podle § 3 odst. 1 Vyhlášky. Dále namítal, že se LPS ČSSZ v posudku o invaliditě jen slabě vypořádala s jeho

námitkami, ignorovala jím předložené lékařské zprávy, provedla toliko výčet odborné dokumentace, avšak její obsah řádným způsobem nereflektovala. Dále zdůraznil, že došlo k odlišnému hodnocení stupně jeho invalidity oběma posudkovými instancemi. Závěr LPS ČSSZ o tom, že ze zdravotnické dokumentace nevyplynula posudkově významná progresse jeho zdravotního stavu, je v rozporu s informacemi uvedenými na str. 3 posudku, kdy jsou u žalobce shledány komplikace a oscilace glykemií. Zásadní je u žalobce kombinace interního a psychického postižení, tzn. diabetu a schizoidně strukturované osobnosti, která měla vést k aplikaci § 3 odst. 1 či 2 Vyhlášky a zvýšení horní hranice míry poklesu pracovní schopnosti žalobce. Dle jeho názoru by mu měl být proto ponechán II. stupeň invalidity.

Žalovaná v písemném vyjádření k žalobě navrhla, nechť je zdravotní stav žalobce posouzen Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“).

Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

Žalobce se již (na rozdíl od jeho požadavku uplatněného v námitkách proti prvostupňovému rozhodnutí) nedomáhá invalidního důchodu pro invaliditu III. stupně, nýbrž souhlasí s hodnocením svého zdravotního stavu jako invalidity II. stupně. Jelikož však tento závěr prvostupňového správního orgánu byl žalobou napadeným rozhodnutím označen za nesprávný a žalovaný dospěl k závěru, že žalobce je invalidní toliko v I. stupni, domáhá se žalobce zrušení napadeného rozhodnutí. Žalované přitom vytýká nedostatečné zjištění skutkového stavu a nedostatečné vypořádání se s uplatněnými námitkami a se zdravotnickou dokumentací.

Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení dne vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou, o níž si soud nemůže učinit úsudek sám. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tímto účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Posudkové komise jsou oprávněny posoudit pokles pracovní schopnosti a zaujmout posudkové závěry o invaliditě, jejím vzniku, trvání či zániku. Posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti (srov. § 16a zákona č. 582/1991 Sb.), spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství.

Krajský soud k posouzení zdravotního stavu žalobce vyžádal posudek PK MPSV v Ostravě. PK MPSV však dne 14. 11. 2016 sdělila soudu, že se žalobce nedostavil k jednání dne 24. 6. 2016, k němuž byl přizván, přičemž zaslal dne

22. 6. 2016 omluvu, v níž uvedl, že se nemůže dostavit pro svůj špatný zdravotní stav. PK MPSV dále uvedla, že k objektivizaci zdravotního stavu žalobce je nezbytné psychiatrické a psychologické vyšetření za hospitalizace, přičemž s touto skutečností žalobce dne 1. 7. 2016 seznámila, avšak žalobce se na toto vyšetření do FN v Olomouci opakovaně nedostavil, omlouval se telefonicky a naposledy také písemně (osobní důvody).

Krajský soud proto přípisem doručeným dne 16. 1. 2017 žalobce vyzval k součinnosti a připomněl mu, že je on tím, kdo usiluje o změnu posouzení svého zdravotního stavu.

PK MPSV však dne 20. 4. 2017 a 14. 6. 2017 sdělila soudu, že žalobce se ani následně na opakované výzvy k podstoupení vyšetření za hospitalizace do FN Olomouc nedostavil. Dne 27. 6. 2017 vrátila PK MPSV soudu případ bez vypracování posudku. Opětovně popsala marné pokusy o zajištění přítomnosti žalobce při jednání PK, jakož i marnou snahu o jeho předvolání k vyšetření za hospitalizace. PK MPSV ve sdělení ze dne 23. 6. 2017 uvedla, že je nezbytné, aby byl duševní stav posuzovaného pro posouzení invalidity objektivizován vyšetřením za krátkodobé hospitalizace na psychiatrické klinice FN Olomouc, neboť doložená zdravotnická dokumentace není dostačující. Vzhledem k uvedenému dle PK MPSV nelze vypracovat posudkové hodnocení o jeho zdravotním stavu, neboť objektivizace je nedostatečná, tudíž stav věci nemohl být vůbec zjištěn, resp. zjištěn v rozsahu nezbytném pro vydání posudku tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Vydáním posudku za popsané situace by dle PK MPSV došlo k porušení § 3 s. ř. ve vztahu k § 16a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb.

Jak je uvedeno výše, mezi posudkovými orgány v obou stupních správního řízení nedošlo ke shodě o míře poklesu pracovní schopnosti žalobce. Přestože se obě posudkové instance shodly na tom, jaká je rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce a v jakém rozsahu ovlivňuje jeho pracovní schopnost, LPS ČSSZ na rozdíl od lékaře OSSZ neshledala důvod pro aplikaci § 3 Vyhlášky. Lékař OSSZ tento důvod shledal ve skutečnostech uvedených ve zprávě MUDr. B. J. (psychiatrická ambulance) ze dne 26. 3. 2015, z níž vyplývá, že žalobce trpí organickým syndromem s bludy (schizoformní, organická porucha osobnosti, slaboduchost, schizoidní rysy osobnosti, introverze), pro který není z psychiatrického hlediska schopen dlouhodobé výdělečné činnosti a jeho schopnost orientovat se v pracovním procesu a pochopit pracovní nároky je minimalizována. Lékař OSSZ proto dospěl k závěru, že zjištěná skutečnost natolik ovlivňuje schopnost žalobce využít dosavadní vzdělání a brání možnosti jeho rekvalifikace, že je důvodem pro aplikaci § 3 odst. 2 Vyhlášky a tím navýšení horní hranice procentní výměry poklesu pracovní schopnosti žalobce o 10 %. Naproti tomu lékařka LPS ČSSZ v posudku ze dne 16. 12. 2015 sice rovněž ocitovala některé závěry z uvedeného psychiatrického vyšetření žalobce ze dne 26. 3. 2015, následně však již nevyhodnotila, jaký vliv těmto závěrům lékařky z oboru psychiatrie připisuje, ani neuvedla, z jakého důvodu považuje postup lékaře OSSZ za nepřiléhavý, popř. proč lékař OSSZ vliv psychiatrických potíží žalobce na jeho pracovní schopnost přecenil.

Nelze přitom souhlasit s tvrzením lékařky LPS ČSSZ, že zdravotní stav žalobce je stacionární a k posudkově významné změně u něj nedošlo, když z obsahu správního spisu soud zjistil, že při posledním hodnocení zdravotního stavu žalobce (posudek ze dne 25. 7. 2013) nebyly vůbec psychiatrické potíže žalobce zkoumány a hodnoceny.

Za popsaného stavu nezbylo krajskému soudu než žalobou napadené rozhodnutí zrušit. Dospěla-li totiž PK MPSV k závěru, že obsah správního spisu neskýtá podklady, na jejichž základě by mohl být zdravotní stav žalobce objektivizován a posouzen tak, aby o případném závěru nepanovaly důvodné pochybnosti, stěží může krajský soud, který nedisponuje potřebnými odbornými znalostmi, dospět k závěru opačnému. Posudek LPS ČSSZ ze dne 16. 12. 2015, o nějž své závěry žalovaná v napadeném rozhodnutí opřela, nelze ze shora uvedených důvodů hodnotit jako úplný a přesvědčivý.

Krajský soud proto žalobě vyhověl a napadené rozhodnutí dle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. zrušil a věc dle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrací věc žalované k dalšímu řízení. Právním názorem soudu vysloveným ve zrušujícím rozsudku je dle § 78 odst. 5 s. ř. s. žalovaná vázána.

Ve vztahu k nutnosti psychiatrického vyšetření žalobce za hospitalizace, kterou konstatovala PK MPSV, krajský soud připomíná žalované, že pasivitu žalobce jí umožňuje řešit § 83b zákona č. 582/1991 Sb., který stanoví, že jestliže se občan v řízení o důchod z důchodového pojištění podmíněný dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem nepodrobil vyšetření zdravotního stavu anebo pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti nepředložil nálezy ošetřujících lékařů, které má, nebo nesdělil údaje o dosaženém vzdělání, zkušenostech a znalostech a o předchozích výdělečných činnostech, ačkoliv byl k tomuto vyšetření, předložení nebo sdělení vyzván, může být řízení přerušeno až do doby, kdy se občan tomuto vyšetření podrobí nebo kdy předloží tyto nálezy nebo sdělí požadované údaje, pokud byl občan ve výzvě na tento následek upozorněn. Trvalo-li přerušování řízení podle předchozí věty aspoň 12 měsíců, lze následně řízení zastavit. Obdobný nástroj není soudu v prezkumném řízení soudním svěřen.

Právo na náhradu nákladů řízení soud žádnému z účastníků dle § 60 odst. 1 s. ř. s. nenáleží, neboť procesně úspěšnému žalobci dle obsahu spisu žádné náklady v řízení nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem

lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Olomouci dne 21. srpna 2017

Mgr. Barbora Berková v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Š. H.